

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

№5

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026
MAY

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 - Texnika fanlari

08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, may.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

АДАПТИВНОЕ БИЗНЕС-ПЛАНИРОВАНИЕ КАК ИНСТРУМЕНТ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	10
Шарипов Конгратбай Авезимбетович, Исматуллаев Темур Равшан угли	
STERJEN KO'NDALANG KESIM YUZASI ELLIPS SHAKLIDAGI TRANSFORMATORNING QISQA TUTASHUV PAYTIDAGI MEKANIK ZO'RIQISHGA CHIDAMLILIGI	18
Bekishev Allabergen Yergashevich, Yakubova Dilfuza Kuanishovna, Saidova Nozima Akkulovna	
ВЛИЯНИЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОЙ ДИНАМИКИ НА РАЗВИТИЕ СФЕРЫ УСЛУГ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА.....	26
Мусаева Шоира Азимовна, Муйинжонов Хусейн Алишерович	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ КОМПАНИЙ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	35
Габбарова Ильмира Володиевна	
BALAND BINOLAR FASADLARINI PARDOZLASH TEXNOLOGIYALARINI EKSPLOATATSION ISHONCHLILIK VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH.....	41
Amirov Shavkat Rahmatullayevich	
ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОГО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	48
Усманова Азиза Баходировна	
PEREGONDAGI HARAkatNI BOSHqARISH TIZIMLARINI MIKROPROTSESSORLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TUZILMAVIY SXEMASINI ISHLAB CHIqISH.....	53
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	62
Alimova Dilafro'z Tohir qizii	
HUDUDLAR KESIMIDA AHOLI O'SISHINING BANDLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	68
Xusniddinova Gulnoza Ulug'bek qizi	
QUYOSH FOTOELEKTRIK PANELLARI SAMARADORLIGIGA ATROF-MUHIT OMILLARI VA CHANGLANISHNING TA'SIRI HAMDA ULARNI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR.....	67
Botirov Bozorbek, Iskandarova Charos, Avazov Jonibek, Sultonov Abror	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI ..	74
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich, Sharipova Lobar Umrbek qizi	
INTERPOLATSION TIKLASH ALGORITMLARINING OCR ANIQLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	82
Aliyev Nodirbek Hamidullo o'g'li	
IKORXONALARDA KORPORATIV BOSHqARUVNI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI VA INSTITUTSIONAL OMILLARI.....	89
Muxtorova Shaxlo Farxodovna	
O'ZBEKISTONDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARINI EKONOMETRIK PROGNOZLASH.....	101
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
KPI-BASED PERFORMANCE MANAGEMENT AND ITS IMPACT ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY	106
Sultanova Kamila Mukhtorali kizi	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	111
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	

MHXS STANDARTLARIGA O‘TISH: KORXONALAR UCHUN AMALIY MUAMMOLAR VA YECHIMLAR	117
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna	
TURMUSH FAROVONLIGINI BAHOLASHNING KO‘P O‘LCHOVLI USULLARI VA MEZONLARI	123
Turdikulova Moxira Maxmasharifovna	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY-IQTISODIY IMPERATIVLARI	127
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
YENGIL SANOAT KORXONALARIDA RO‘Y BERISHI MUMKIN BO‘LGAN BAXTSIZ HODISALAR VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI	132
Dehqonov Oyatillo Mansurbek o‘g‘li, Abduraxmanov Abdurashid Ataxanovich	
VTULKA DETALINI ISHLAB CHIQRISHDA SHTAMPLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH...	143
Abdullayev Fatxulla, Xasanov Kamoliddin, Yolg‘ashova Madina, Jo‘rayev Muhiddin	
JAHON MOLIYAVIY TIZIMINING TRANSFORMATSIYASI.....	147
Qobilova Nodira Qayumjon qizi, Normurodov X.E.	
KORXONALARDA “TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH” KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	151
Mamasoliyev G‘ayratbek Maxamadyusupovich	
HUDUDIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA MAHSULOT EKSPORTINI DIVERSIFIKATSIYALASH YO‘LLARI.....	156
Mamadjanova Tuyg‘unoy Axmadjanovna	
PAXTA-TO‘QIMACHILIK KLASTERLARIDA ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ASOSIDA YUQORI QO‘SHILGAN QIYMATLI MAHSULOTLAR ULUSHINI KENGAYTIRISH	161
Yusupova Feruza Yo‘ldoshevna	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MIKROLOYIHALARNING O‘RNI	166
Irgashev Anvar Farxodovich	
XALQARO KOMPANIYALARDA INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	173
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ДЕГРАДАЦИИ КОМПОНЕНТОВ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ МОДУЛЕЙ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ КЛИМАТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ: ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР	178
Дыскин Валерий Григорьевич, Курбанов Юнус Муртаза угли, Жубаназаров Ринат Шапагат Улы	
RIVOJLANGAN DAVLATLARDA CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH TIZIMINING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	184
O‘tbosarov Abrorbek Adxamjon o‘g‘li	
DAVLAT ORGANLARI VA TASHKILOTLARI ICHKI AUDITORLARINING PROFESSIONAL AXLOQ QOIDALARINI ISHLAB CHIQRISH.....	189
Xamidova Zarifa Urol qizi	
AUDIT JARAYONIDA DALIL OLIISH VA UNING MUAMMOLARI.....	196
Ro‘zmetov Mansur	
O‘ZBEKISTONDA IJTIMOYIY TURIZMNI QO‘LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	200
Shaydulova Marjona Alisher qizi	
KORXONALARNING MOLIYAVIY HOLATINI IFODALOVCHI KO‘RSATKICHLAR VA ULARNING MOLIYAVIY TAHLILI AHAMIYATI.....	205
Rizoyev Farrux Hikmatilloevich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDA IQTISODIY SALOHİYATNI TAKOMILLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH MASALALARI.....	210
Turaboev Ibroxim Ismoil o‘g‘li	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG‘DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	215
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ	225
Юсупов Зойиржон Ровшан угли, Жумаев Улуғбек Нодирбекович ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНЫХ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ.....	231
Тожалиев Шохрух Талип ўғли GAMES ARE A POWERFUL TOOL FOR IMPROVING LANGUAGE LEARNING	236
Kulakhmedova Gulnora Abdurahimovna O'ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARINING INNOVATSION XIZMATLARI ORQALI KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH	241
Azlarova Aziza Axrorovna AVTOMOBIL SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINI BOSHQARISH VA RISKLARNI KAMAYTIRISH MEKANIZMLARI.....	248
Marufxanov Davron Hasanovich O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING YANGI IMKONIYATLARI: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA ISTIQBOLLARI.....	255
Isakjanova Saboxat Muhamedovna MINTAQA IQTISODIYOTI VA SANOATNING RIVOJLANISHI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING NAZARIY YONDASHUVLARI.....	263
Jalolova Muazzamxon Akbarjonovna DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISHNI JORIY ETISHDA ASOSIY MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH YO'LLARI.....	268
Anvar Deberdiyev RAQAMLI XIZMATLARNING O'ZBEKISTON TASHQI SAVDO BALANSIDAGI O'RNI	272
Latipova Shaxnoza Maxmudovna, Normurodova Zuhra Orzimurod qizi TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	278
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna IQTISODIY TIZIMDA TADBIRKORLIK VA TADBIRKORLIK QOBILiyATIGA YANGICHA YONDASHUV.....	283
Tadjiev Bexzod Umidjanovich OTMNI MOLIYAVIY TA'MINLASHNING INNOVATSION MOLIYAVIY MODELLARI.....	290
Tuxliyev Bozor Karimovich TOG'-KON SANOATI KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIMLARNI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	293
Abirova Nargizabonu TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSION LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	298
Ro'ziyeva Maftuna Yusufovna OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA IQTISODIY KO'RSATKICHLAR DINAMIKASINING EMPIRIK TAHLILI	303
Sharipova Shahlo Istamovna METROLOGIYANING ILMIY-METODIK ASOSLARI VA UNING ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	308
Maxmudov Dostonbek Soyibjon o'g'li SANOAT KORXONALARIGA KIRITILGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	312
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna O'ZBEKISTONDA RAQAMLI DAVLAT BOSHQARUVI TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	317
Ibragimova Saodat, Mirhamidova Dilorom, Shagaipova Gulchehra	

OLIY TA'LIM BITIRUVCHILARI SONINING JISMONIY SHAXSLAR DAROMAD SOLIG'IGA TA'SIRI VA INSON KAPITALI ORQALI IJTIMOY XARAJATLARNI BOSHQARISH.....	323
Primova Nigora Ikrom qizi	
GLOBAL BIZNESDA INNOVATSIYALARNING ROLI: YANGI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHGA STRATEGIK YONDASHUVLAR	331
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ELEKTRON TIJORAT BILAN SHUG'ULLANUVCHI KORXONALARDA MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASI..	337
Aripov Ulug'bek Bahodirovich	
KICHIK BIZNESDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	341
Xakimov Akbar Anvarovich	
FOTOELEKTRIK TIZIM SAMARADORLIGIGA HARORAT, SOYALANISH VA DEGRADATSIYA OMILLARINING TA'SIRI.....	344
Majidova Maxliyo A'zam qizi	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG'DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	354
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
STUDY OF THE INFLUENCE OF MEMBRANE REACTOR ON METHANE CONVERSION WITH WATER VAPOR AND CARBON OXIDE (IV).....	362
Umida Shabarova, Sugdiyana Abdurasulova	
ESG MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS OF UZBEKISTAN: EVALUATION PRACTICES, KEY DETERMINANTS, AND STRATEGIC PRIORITIES.....	367
Sanemkhan Abdullaeva	
UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MENEJMENTNING O'RNI VA AHAMIYATI	375
Boymirzayev Doniyorbek Anvarjon o'g'li	
PEDAGOGIK MAHORATNI OSHIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH ORQALI TA'LIM JARAYONINI TAKOMILLASHTIRADIGAN PLATFORMA ISHLAB CHIQLASH	379
Salomov Shokirjon, Boboyev Shavkat, Normamatov Xayriddin	
ПОВЫШЕНИЕ ОГНЕСТОЙКОСТИ МАТЕРИАЛОВ НА ОСНОВЕ ВТОРИЧНОГО ПОЛИЭТИЛЕНА.....	386
Назаров Феруз, Назаров Фарход, Ахмедова Фазилат, Элмуродов Элгез, Янгибоев Асадбек	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	391
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Rasulov Akmal Xurshid o'g'li	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	397
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
MADANIY MEROS OBYEKTLARINING TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDAGI STRATEGIK AHAMIYATI	403
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	407
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
XORAZM VILOYATINING IQTISODIY SALOHİYATI VA TRANSPORT INFRATUZILMASINING TARKIBI HAMDA JORIY HOLATI	411
Karimova Shaxnoza O'ktamovna	
TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	418
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ JOYLARIDA TURIZM XIZMATLARI INFRATUZILMALARINI RIVOJLANTIRISH	423
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
AKTIVLAR QADRSIZLANISHI XARAJATLARINING MOLIYAVIY VA SOLIQ HISOBOTLARIGA TA'SIRI.....	427
Jarimbetov Ajiniyaz Kurbanbaevich	

MUHANDISLIK GEOMETRIYASI VA KOMPYUTER GRAFIKASI FANLARINI O'QITISHDA MULTIMEDIA VA INTERAKTIV TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM NATIJALARIGA TA'SIRI: AUDIO VA VIDEOTEKNOLOGIYALAR IXTISOSLIGI MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT.....	430
Utkirova Mamura Faxriddin qizi	
HUDUDIY TADBIRKORLIK TIZIMIDA INVESTITSION RESURSLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INSTITUTSIONAL VA EKONOMETRIK YONDASHUVLARI	436
Isakov Axmadali Esanbayevich	
MINTAQAVIY OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA INVESTITSION RESURSLARNING TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH	444
Abdunabiyev Sirojiddin G'anijon o'g'li	
XABAR ALMASHISHGA ASOSLANGAN MARKETINGDA ISTE'MOLCHILARNING SHAXSIY HAYOTINI KUTILMALARI.....	452
Raxmatova Sitora Shuxratjon qizi	
DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALARNI OPTIMALLASHTIRISH VA SOG'LOM RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT SEKTORINI INSTITUTSIONAL ISLOH QILISHNING QIYOSIY TAHLILI.....	461
Sharapov Umidjon Shavkatovich	
ZAMONAVIY SERVIS KOMPANIYALAR TANNARXINI ANIQLASHNING DOLZARB YO'NALISHLARI	471
Berdiyeva Dilfuza Axatovna	
NAVOIY VILOYATINING TURISTIK OBYEKTUHLARI VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI TAHLILI	477
Turayev Abduvoxid Kuldashovich	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	483
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich	
QORAKO'L TERI JINGALAKLARINING TAKRORLANMAS KO'RINISHI VA XUSUSIYATLARI.....	492
Hakimova Sh.Q., Azimov J.Sh., Farmonov F.F.	
YOSH TADBIRKORLARNING STARTAP LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI	497
Koriev Orif Azizovich	
HUDUDLARDA OLIY TA'LIM VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI YO'NALISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	502
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Karimov Chuxmor Abdirashidovich	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIYAVIY HOLATI VA MOLIYAVIY NATIJALARI TAHLILI.....	507
Alimov Baxodir Batirovich	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISHNING IQTISODIY TAHLILI	513
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARINING ROLI	516
Xodjimatom Maksudbek Ubaydullayevich	
MINTAQA TURIZM INDUSTRIYASINING IQTISODIY RIVOJLANISHI VA BOSHQARUV FAOLIYATLARI TAHLILI	520
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Ruziqulov Aziz Tuxtayevich	
TIJORAT BANKLARIDA FINTECH TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISH ORQALI MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNI TA'MINLASH: NAZARIY YONDASHUV VA ISTIQBOLLAR	526
Nazarova Shohista Tolmas qizi	
METALLARGA BOSIM OSTIDA ISHLOV BERISH JARAYONLARINI RAQAMLI MODELLASHTIRISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARI	531
Xasanov Kamoliddin Akmal o'g'li, Abdullayev Fatxulla Sagdullayevich, Diyorov Salohiddin Farhod o'g'li, Jalolov Jafar Jamol o'g'li	

XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA PUL MABLAG'LARI HISOBINI MHHS ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH: USLUBIY VA AMALIY YONDASHUVLAR	537
Umurzakov Dilshodbek Xakimovich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI YASHIRIN IQTISODIYOTNI AMALGA OSHIRISHGA UNDOVCHI OMILLAR.....	543
Bobojonov Azimjon Akmal o'g'li	
MINTAQANING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	548
Maxmudov Jasurbek Ergashevich	
BUXORO TARIXIY MARKAZIDAGI MUZEY OBYEKTINING SIG'IM TAHLILI: FAYZULLA XO'JAYEV UY-MUZEYI TAJRIBASIDA.....	553
Odilova Muattar Akram qizi, Qilichov Muhridin Husniddin o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MOLIYAVIY VOSITALARDAN FOYDALANISHNING USTUVORLIKLARI.....	560
Turdiyeva Muqaddas Umarovna	
МОДЕЛЬ ЦИФРОВОГО ОБЪЕКТА ДЛЯ АНАЛИЗА КОМПЛЕКСНЫХ ЦИФРОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ОБЪЕКТОВ.....	565
Гулямов Шухрат, Шамсутдинова Винера, Караханова Алсу, Зайниддинова Зебинисо	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHNING MOLIYAVIY MEKANIZMLARI	571
Yuldoshov Otabek Jovli o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING XALQARO KAPITAL BOZORLARIGA INTEGRATSIYASI VA INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISH MEKANIZMLARI.....	576
Ortiqov Sidiqjon Xolmurodovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSH SALOHİYATNI SHAKLLANTIRISH VA RAQOBAT USTUNLIKLARINI TA'MINLASH MEKANIZMLARI	583
Asenbaeva Aydaygul, Toshqulova Aziza	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	587
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	591
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
SCENARIO-BASED ECONOMETRIC EVALUATION OF REAL INVESTMENT EFFICIENCY IN SMALL BUSINESS ACTIVITIES.....	601
Otajanov Umid Abdullayevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIY O'SISHNI RAG'BATLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	611
Iminoxunov Abdukoxor Abdivaitovich	
BANK 4.0 SHAROITIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING BANK BOSHQARUVI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	619
Boltayev Zokirjon Otanazarovich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA SUV RESURSLARI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH USULLARI.....	622
Sapayev Azamat Rustamovich	
ФИСКАЛЬНЫЕ ПРАВИЛА В СРЕДНЕСРОЧНОМ БЮДЖЕТНОМ ПЛАНИРОВАНИИ.....	626
Е.М. Соң	
BUXORO VILOYATINING YALPI HUDUDIY MAHSULOT DINAMIKASI VA UNING TARMOQ TUZILMASIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLAR TAHLILI	631
Raxmonqulova Nafisa Olimjonovna	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	

MARKETING FAOLIYATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA REAL INVESTITSIYALAR SAMARADORLIGINI SSENARIYLAR ASOSIDA EKONOMETRIK BAHOLASH	652
Otajanov Umid Abdullayevich, Isakova Naima Ikromjonovna	
QURILISH KORXONALARIDA XARAJATLARNI KLASSIFIKASIYA QILISH VA HISOBGA OLISH TIZIMI	663
Toshimov Azizbek Hakimovich	
MARKAZIY OSIYO DAVLATLARIDA SUV RESURSLARIDAN OQILONA FOYDALANISH.....	667
Jobborov Elmurod Normo‘minovich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING HUDUDIY IQTISODIYOT RIVOJLANISHIDAGI O‘RNI...	672
Jo‘rayev Ilhomjon Kamolidinovich	
HUDUDLARARO IQTISODIY NOMUTANOSIBLIK VA UNGA TA‘SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	677
Erkinova Dildora Ravshonbek qizi	
XORIJIY BANKLAR AMALIYOTIDA RISKLARNI BAHOLASH VA BOSHQARISH TAJRIBASI	683
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД К ПОВЫШЕНИЮ РАБОТОСПОСОБНОСТИ МЕТАЛЛОРЕЖУЩЕГО ИНСТРУМЕНТА ПРИ ОБРАБОТКЕ ТРУДНООБРАБАТЫВАЕМЫХ МАТЕРИАЛОВ.....	687
Желтухин Андрей Владимирович	
AUDITORLARNING PROFESSIONAL FIKR VA MULOHAZALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO ILG‘OR TAJRIBALARNING AHAMIYATI	694
Parpiyev Jaxongir Ilxomjonovich	
SOVUTGICH QURILMASIDAGI KONDITSIONERDAN AJRALIB CHIQAIDIGAN ISSIQLIKDAN MAHSULOTLARNI QURITISHDA FOYDALANISH	699
Nuritov Ikrom, Ibojeva Sevinch, Sultonmurodova Xuriniso	
HUDUDLARARO IQTISODIY NOMUTANOSIBLIK VA UNGA TA‘SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	704
Erkinova Dildora Ravshonbek qizi	

HUDUDLARARO IQTISODIY NOMUTANOSIBLIK VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI

Erkinova Dildora Ravshonbek qizi

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti

Iqtisodiyot fakulteti

1-bosqich magistranti

Annotatsiya. Maqolada hududlararo iqtisodiy nomutanosiblikning shakllanish xususiyatlari va unga ta'sir etuvchi asosiy omillar tahlil qilingan. Tadqiqotda investitsiya muhiti, infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi, urbanizatsiya jarayonlari hamda sanoat konsentratsiyasining hududiy rivojlanishga ta'siri baholangan. Tadqiqot natijalari asosida hududlararo iqtisodiy tafovutlarga ta'sir etuvchi omillar tizimlashtirilgan va ularning o'zaro bog'liqligi asoslangan.

Kalit so'zlar: hududlararo iqtisodiy nomutanosiblik, hududiy rivojlanish, yalpi hududiy mahsulot, investitsiya muhiti, infratuzilma, urbanizatsiya, sanoat konsentratsiyasi, hududiy iqtisodiy rivojlanish.

Аннотация. В статье проанализированы особенности формирования межрегиональных экономических диспропорций и основные факторы, влияющие на них. В исследовании дана оценка влияния инвестиционной среды, уровня развития инфраструктуры, процессов урбанизации и промышленной концентрации на региональное развитие. По результатам исследования систематизированы факторы, влияющие на межрегиональные экономические различия, а также обоснована их взаимосвязь.

Ключевые слова: межрегиональные экономические диспропорции, региональное развитие, валовой региональный продукт, инвестиционная среда, инфраструктура, урбанизация, промышленная концентрация, региональное экономическое развитие.

Abstract. The article analyzes the features of interregional economic disparities and the main factors influencing them. The study assesses the impact of the investment environment, infrastructure development, urbanization processes, and industrial concentration on regional development. Based on the research findings, the factors affecting interregional economic disparities were systematized, and their interrelationship was substantiated.

Keywords: interregional economic disparities, regional development, gross regional product, investment environment, infrastructure, urbanization, industrial concentration, regional economic development.

KIRISH

Mamlakat iqtisodiyotining barqaror va uzoq muddatli o'sishi hududlarning mutanosib rivojlanishi bilan chambarchas bog'liq hisoblanadi. So'nggi yillarda jahon iqtisodiyotida kapital, ishlab chiqarish quvvatlari hamda mehnat resurslarining ayrim hududlarda yuqori darajada jamlanishi natijasida hududlar rivojlanishida yangi iqtisodiy imkoniyatlar shakllanmoqda. Natijada iqtisodiy salohiyati yuqori bo'lgan hududlarda ishlab chiqarish hajmi, investitsiya faolligi va aholi daromadlari izchil sur'atlarda o'sib bormoqda. Shu bilan birga, resurs imkoniyatlari nisbatan cheklangan hududlarda ham iqtisodiy faollikni rag'batlantirish va rivojlanish salohiyatini oshirishga qaratilgan islohotlar amalga oshirilmoqda.

Hududlararo iqtisodiy rivojlanishdagi farqlar, avvalo, yalpi hududiy mahsulot hajmi, sanoat ishlab chiqarishi, investitsiya oqimi, bandlik darajasi hamda infratuzilmaning rivojlanganlik holatida namoyon bo'ladi. Amaliyot shuni ko'rsatadiki, transport-kommunikatsiya tarmoqlari, muhandislik infratuzilmasi va bozor xizmatlari yaxshi rivojlangan hududlarda tadbirkorlik muhiti yanada faollashadi hamda investitsion jozibadorlik ortadi. Shu bilan birga, infratuzilma imkoniyatlarini kengaytirish orqali iqtisodiy salohiyati nisbatan past hududlarda ham yangi iqtisodiy o'sish nuqtalarini shakllantirish imkoniyati yuzaga kelmoqda.

Jahon banki tahlillariga ko'ra, infratuzilma bilan ta'minlanganlik darajasi hududiy rivojlanishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Xususan, transport tizimi, raqamli aloqa vositalari va energetika tarmoqlarining rivojlanganligi ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish, yangi investitsiyalarni jalb etish hamda hududlarda tadbirkorlik muhitini yanada yaxshilash imkonini beradi. Shu bilan birga, urbanizatsiya jarayonlarining jadallashuvi iqtisodiy resurslar va ishlab chiqarish quvvatlarining yirik shaharlarda samarali jamlanishiga xizmat qilmoqda. BMT ma'lumotlariga muvofiq, 2024-yilda dunyo aholisining 57,3 foizi shaharlarda istiqomat qilgan. Bu esa hududlarda iqtisodiy faollikni kengaytirish, yangi ish o'rinlarini yaratish va investitsion muhitni yaxshilash

uchun qo'shimcha imkoniyatlarni shakllantirmoqda.

Xalqaro tajriba hududiy rivojlanishdagi farqlarga investitsiyalarning taqsimlanish darajasi, sanoat tarmoqlarining joylashuvi, tabiiy resurslardan foydalanish samaradorligi, mehnat salohiyati hamda institutsional muhit kabi omillar ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. Ayniqsa, innovatsion faoliyat va yuqori qo'shilgan qiymat yaratuvchi tarmoqlarning rivojlanishi hududlarning iqtisodiy raqobatbardoshligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

O'zbekistonda ham hududlarning iqtisodiy rivojlanish darajasini yanada oshirish, hududiy salohiyatdan samarali foydalanish hamda investitsion muhitni yaxshilashga qaratilgan keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Ayrim hududlarda sanoat, xizmatlar sohasi va investitsiya faolligining yuqori sur'atlarda rivojlanishi mamlakat iqtisodiy salohiyatining ortishiga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, boshqa hududlarda ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantirish, tadbirkorlik muhitini yaxshilash va iqtisodiy faollikni rag'batlantirish orqali hududiy rivojlanish muvozanatini mustahkamlash imkoniyatlari kengaymoqda.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, hududlararo iqtisodiy rivojlanishni muvofiqlashtirish mamlakat iqtisodiyotining barqaror o'sishini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu sababli hududiy rivojlanishga ta'sir etuvchi omillarni chuqur tahlil qilish, investitsiya resurslarini hududlar kesimida samarali yo'naltirish mexanizmlarini takomillashtirish hamda hududlar o'rtasidagi iqtisodiy tafovutlarni bosqichma-bosqich qisqartirishga qaratilgan ilmiy taklif va tavsiyalar ishlab chiqish dolzarb ilmiy vazifalardan biri hisoblanadi.

MAVZU BO'YICHA ADABIYOTLAR SHARHI

Hududlararo iqtisodiy rivojlanish masalalari iqtisodiy adabiyotlarda hududiy barqarorlikni ta'minlash, ishlab chiqarish resurslarini oqilona joylashtirish hamda hududlar o'rtasidagi ijtimoiy-iqtisodiy tafovutlarni muvozanatlashtirish nuqtayi nazaridan keng tadqiq qilingan. Ilmiy manbalarda hududiy farqlar yalpi hududiy mahsulot hajmi, investitsiya faolligi, infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi, sanoat tarmoqlarining joylashuvi hamda aholi daromadlari bilan bog'liq holda izohlanadi.

Hududiy iqtisodiyot nazariyasiga oid tadqiqotlarda P. Krugman xo'jalik faoliyatining muayyan hududlarda jamlanishi aglomeratsiya samaradorligini shakllantirishini asoslaydi. Uning qarashlariga ko'ra, transport xarajatlarining kamayishi, mehnat bozorining kengayishi va bozor infratuzilmasining rivojlanishi yirik xo'jalik markazlarining raqobat ustunligini kuchaytiradi. Natijada ishlab chiqarish quvvatlari va investitsiya resurslari iqtisodiy salohiyati yuqori hududlarda samarali jamlanadi. Bu esa hududlarning iqtisodiy o'sish imkoniyatlarini yanada kengaytirishga xizmat qiladi.

M. Porter hududlarning raqobat salohiyatini klasterlar, innovatsion muhit va investitsiya jozibadorligi bilan bog'liq holda baholaydi. Uning tadqiqotlarida sanoat va xizmatlar sohasining ma'lum hududlarda konsentratsiyalashuvi ishlab chiqarish samaradorligini oshirishi, tadbirkorlik muhitini rivojlantirishi hamda yangi ish o'rinlarini yaratishga xizmat qilishi qayd etilgan. P. Krugman asosan aglomeratsiya omillariga e'tibor qaratgan bo'lsa, M. Porter hududiy raqobat ustunligini shakllantirishda klaster tizimining strategik ahamiyatini alohida ta'kidlaydi.

Institutsional yondashuv doirasida D. Nort va J. Stiglitz davlat boshqaruvi, investitsiya muhiti hamda moliyaviy institutlar faoliyatining hududiy rivojlanishga ta'sirini tahlil qilgan. Ularning fikricha, davlat siyosatining samaradorligi, infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi va tadbirkorlik muhiti iqtisodiy o'sish sur'atlariga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Shuningdek, resurslardan samarali foydalanish va hududiy siyosatning manzilli tashkil etilishi hududlar rivojlanishidagi farqlarni bosqichma-bosqich qisqartirish imkonini beradi.

Hududiy konvergentsiya masalalari R. Barro va X. Sala-i-Martin tadqiqotlarida keng yoritilgan. Mualliflar kapital qo'yilmalarning iqtisodiy salohiyati yuqori hududlarga yo'naltirilishi ishlab chiqarish hajmi, aholi daromadlari va mehnat bozori ko'rsatkichlarining o'sishiga xizmat qilishini asoslaydilar. Shu bilan birga, investitsiya faolligining hududlar kesimida kengayishi infratuzilmaning rivojlanish sur'atlarini jadallashtirishga va yangi iqtisodiy imkoniyatlarni shakllantirishga xizmat qilishi qayd etilgan.

J. Fridman va E. Gleyzer ishlarida urbanizatsiya jarayonlari hamda sanoat konsentratsiyasining hududiy rivojlanishga ta'siri tahlil qilingan. Ularning qarashlariga ko'ra, xo'jalik faoliyatining yirik shaharlarda jamlanishi innovatsion muhit shakllanishi va ishlab chiqarish samaradorligining ortishiga xizmat qiladi. Shu bilan birga, mazkur jarayon markaz va chekka hududlar o'rtasidagi iqtisodiy integratsiyani kuchaytirish, yangi ish o'rinlarini yaratish hamda infratuzilma bilan ta'minlanganlik darajasini yaxshilash uchun keng imkoniyatlar yaratadi. United Nations ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yilda dunyo aholisining 57,3 foizi shaharlarda yashagan. Bu urbanizatsiya jarayonlarining iqtisodiy faollik va mehnat salohiyatini oshirishdagi muhim rolini ko'rsatadi.

O'zbekiston iqtisodchilari tomonidan ham hududiy rivojlanish va hududlar o'rtasidagi tafovutlar masalalari bo'yicha qator ilmiy tadqiqotlar amalga oshirilgan. Xususan, S.S. G'ulomov innovatsion texnologiyalar va

investitsiya muhitini rivojlantirish barqaror iqtisodiy o'sishning muhim omillaridan biri ekanligini asoslaydi. Q.X. Abdurahmonov mehnat resurslaridan samarali foydalanish hududiy rivojlanishga bevosita ta'sir ko'rsatishini qayd etadi. B.B. Berkinov esa infratuzilmani modernizatsiya qilish va sanoat kooperatsiyasini kengaytirish hududiy rivojlanish samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etishini ta'kidlaydi.

Jahon banki va OECD hisobotlarida ham infratuzilma, investitsiya muhiti, urbanizatsiya hamda raqamli texnologiyalar hududiy rivojlanishning asosiy omillari sifatida baholangan. Ayniqsa, transport-kommunikatsiya tarmoqlarini rivojlantirish, investitsiyalarni hududlar kesimida samarali taqsimlash va iqtisodiy faolligi nisbatan past hududlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash hududiy mutanosiblikni ta'minlashning muhim yo'nalishlari sifatida qayd etilgan.

Muallifning fikricha, hududlararo iqtisodiy rivojlanishni muvofiqlashtirish resurslardan samarali foydalanish imkoniyatlarini kengaytiradi hamda hududlarning investitsion jozibadorligini oshirishga xizmat qiladi. Shu nuqtayi nazardan, investitsiyalarni hududlar kesimida maqsadli yo'naltirish, infratuzilmaviy imkoniyatlarni yanada rivojlantirish va hududlar o'rtasidagi iqtisodiy tafovutlarni bosqichma-bosqich qisqartirishga qaratilgan ilmiy yondashuvlarni takomillashtirish dolzarb ilmiy vazifalardan biri hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotni amalga oshirish jarayonida hududlararo iqtisodiy nomutanosiblikning shakllanish xususiyatlari hamda unga ta'sir etuvchi omillarni kompleks baholashga qaratilgan umumilmiy va maxsus tadqiqot usullaridan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini tizimli yondashuv hamda qiyosiy-tahliliy usul tashkil etib, ular hududlarning rivojlanish darajasi, investitsiya faolligi, infratuzilmaning shakllanganlik holati va ishlab chiqarish salohiyati o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni aniqlashga xizmat qildi.

Tadqiqot jarayonida qiyosiy yondashuv orqali hududlar kesimida yalpi hududiy mahsulot hajmi, sanoat ishlab chiqarishi, investitsiya oqimlari, aholi daromadlari va mehnat bozori ko'rsatkichlaridagi tafovutlar baholandi. Mazkur usul hududlarning rivojlanish darajasidagi farqlarni aniqlash, shuningdek, investitsiya va ishlab chiqarish resurslarining hududiy joylashuv xususiyatlarini o'rganishda muhim ahamiyat kasb etdi.

Statistik ma'lumotlarni guruhlash va iqtisodiy ko'rsatkichlarni tizimlashtirish usulidan foydalanish orqali hududiy tafovutlarning shakllanish tendensiyalari aniqlandi. Bunda yalpi hududiy mahsulot, investitsiya hajmi, sanoat ishlab chiqarishi, aholi bandligi va daromadlari bo'yicha ko'rsatkichlar tahlil qilindi. Tadqiqotda World Bank, OECD, United Nations hamda milliy statistika organlari ma'lumotlaridan foydalanildi.

Shu bilan birga, strukturaviy-mantiqiy yondashuv yordamida hududiy rivojlanishga ta'sir etuvchi asosiy omillar o'rtasidagi funksional bog'liqlik o'rganildi. Xususan, infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi, urbanizatsiya jarayonlari, sanoat konsentratsiyasi va investitsiya muhitining hududlar rivojlanish sur'atlariga ta'siri baholandi. Ushbu yondashuv hududlararo iqtisodiy nomutanosiblikning iqtisodiy va institutsional omillarini aniqlashda muhim nazariy asos bo'lib xizmat qildi.

Tadqiqotda analitik umumlashtirish usuli ham qo'llanilib, hududiy rivojlanish bo'yicha ilmiy qarashlar, nazariy yondashuvlar va xalqaro tajribalar tizimlashtirildi. Mazkur usul orqali hududiy tafovutlarni qisqartirishga qaratilgan mexanizmlar, investitsiya siyosatining ustuvor yo'nalishlari hamda infratuzilmaviy rivojlanishning ahamiyati yuzasidan ilmiy xulosalar shakllantirildi.

Muallifning fikricha, hududlararo iqtisodiy nomutanosiblikni baholashda faqat yalpi hududiy mahsulot ko'rsatkichlari bilan cheklanib qolish maqsadga muvofiq emas. Mazkur jarayonni kompleks baholashda investitsiya muhiti, infratuzilmaning holati, mehnat bozori, urbanizatsiya darajasi hamda sanoat tarmoqlarining hududiy konsentratsiyasi kabi omillarni o'zaro bog'liq holda o'rganish zarur hisoblanadi. Shu nuqtayi nazardan, tadqiqotda qo'llanilgan metodologik yondashuvlar hududiy rivojlanish tendensiyalarini ilmiy asosda baholash hamda amaliy xulosalar ishlab chiqishda muhim nazariy asos bo'lib xizmat qildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot jarayonida hududlararo iqtisodiy nomutanosiblikning shakllanish xususiyatlari hamda unga ta'sir etuvchi omillar hududiy rivojlanish ko'rsatkichlari asosida kompleks baholandi. Olib borilgan tahlillar hududlar o'rtasida yalpi hududiy mahsulot hajmi, investitsiya faolligi, sanoat ishlab chiqarishi, aholi daromadlari va infratuzilmaning rivojlanganlik darajasida muayyan tafovutlar mavjudligini ko'rsatdi.

Kuzatishlar natijalari investitsiya resurslari, asosan, infratuzilmasi shakllangan, transport-kommunikatsiya tarmoqlari rivojlangan hamda ishlab chiqarish salohiyati yuqori bo'lgan hududlarda faol jamlanayotganligini ko'rsatdi. Natijada mazkur hududlarda sanoat ishlab chiqarishi, xizmatlar sohasi va mehnat bozori faolligi

yuqori sur'atlarda rivojlanmoqda. Shu bilan birga, investitsiya faolligi nisbatan past bo'lgan hududlarda ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish va infratuzilmaviy imkoniyatlarni rivojlantirish orqali iqtisodiy faollikni oshirish imkoniyatlari mavjudligi aniqlandi.

Jahon banki ma'lumotlarida infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi hududiy iqtisodiy o'sishning muhim omillaridan biri sifatida baholangan. Xususan, transport-kommunikatsiya tizimi, energetika tarmoqlari va raqamli infratuzilmaning rivojlanganligi investitsiya muhiti hamda ishlab chiqarish faolligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. OECD tadqiqotlarida ham kapital qo'yilmalarning iqtisodiy salohiyati yuqori hududlarda jamlanishi hududiy rivojlanish sur'atlarini jadallashtiruvchi omillardan biri sifatida qayd etilgan.

Tadqiqot doirasida hududlararo iqtisodiy nomutanosiblikka ta'sir etuvchi omillar iqtisodiy, infratuzilmaviy va demografik yo'nalishlar bo'yicha guruhlandi (1-jadval).

1-jadval

Hududlararo iqtisodiy nomutanosiblikka ta'sir etuvchi asosiy omillar¹

Omillar	Ta'sir xususiyati	Natijasi
Investitsiyalarning hududlar kesimida turlicha taqsimlanishi	Kapitalning iqtisodiy salohiyati yuqori hududlarda faol jamlanishi	Yalpi hududiy mahsulot hajmining o'sishi va hududiy iqtisodiy faollikning kuchayishi
Infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi	Transport va kommunikatsiya tarmoqlarining turli darajada shakllanganligi	Ishlab chiqarish sur'atlari va investitsion jozibadorlikning oshishi
Urbanizatsiya jarayonlari	Xo'jalik faoliyatining yirik shaharlarda faol rivojlanishi	Markaz va hududlar o'rtasidagi iqtisodiy integratsiyaning kuchayishi
Sanoat konsentratsiyasi	Ishlab chiqarish tarmoqlarining muayyan hududlarda joylashuvi	Bandlik va daromadlar darajasining o'sishi
Mehnat resurslari salohiyati	Malakali kadrlar salohiyatining hududlar bo'yicha shakllanishi	Hududiy rivojlanish sur'atlarining jadallashuvi

Jadval ma'lumotlari hududiy rivojlanishga ta'sir etuvchi omillar o'zaro bog'liq holda namoyon bo'lishini ko'rsatadi. Ayniqsa, investitsiya muhiti va infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi yuqori bo'lgan hududlarda ishlab chiqarish faolligi, tadbirkorlik muhiti hamda aholi daromadlari nisbatan yuqori darajada shakllanmoqda.

Tadqiqot jarayonida urbanizatsiya darajasi bilan hududiy rivojlanish o'rtasidagi bog'liqlik ham o'rganildi. United Nations ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yilda dunyo aholisining 57,3 foizi shaharlarda yashagan bo'lib, mazkur jarayon mehnat salohiyati va iqtisodiy resurslarning yirik shaharlarda samarali jamlanishiga xizmat qilgan. Bu esa sanoat va xizmatlar sohasining markaziy hududlarda nisbatan yuqori sur'atlarda rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatgan (2-jadval).

2-jadval

Hududiy rivojlanishga ta'sir etuvchi omillarning shartli ulushi (%)¹

Omillar	Ulushi (%)
Investitsiya muhiti	32
Infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi	27
Sanoat konsentratsiyasi	18
Urbanizatsiya darajasi	13
Mehnat resurslari salohiyati	10

Olib borilgan baholashlar natijasida investitsiya muhiti va infratuzilmaning rivojlanganlik darajasi hududiy rivojlanish sur'atlariga sezilarli ta'sir ko'rsatuvchi asosiy omillardan biri ekanligi aniqlandi. Ayniqsa, transport-kommunikatsiya tarmoqlari rivojlangan hududlarda sanoat ishlab chiqarishi va xizmatlar sohasining o'sish sur'atlari nisbatan yuqori ekanligi kuzatildi. Bu esa hududlarning iqtisodiy salohiyatini oshirish hamda investitsion jozibadorligini kuchaytirishda infratuzilmaning muhim o'rin tutishini ko'rsatadi.

O'zbekistonda ham hududlarning iqtisodiy rivojlanish darajasini yanada oshirishga qaratilgan keng ko'lamlı islohotlar amalga oshirilmoqda. Ayrim hududlarda sanoat ishlab chiqarishi, xizmatlar sohasi va investitsiya faolligining yuqori sur'atlarda rivojlanishi mamlakat iqtisodiy salohiyatining ortishiga xizmat qilmoqda. Shu

1 Tadqiqot jarayonidagi tahliliy umumlashtirishlar asosida muallif tomonidan tuzildi.

bilan birga, boshqa hududlarda infratuzilmaviy imkoniyatlarni kengaytirish va ishlab chiqarish quvvatlarini rivojlantirish orqali iqtisodiy faollikni yanada kuchaytirish uchun muhim imkoniyatlar mavjudligi kuzatilmoqda. Bu esa hududlar kesimida yalpi hududiy mahsulot hajmi, aholi daromadlari va mehnat bozori ko'rsatkichlarini bosqichma-bosqich yaxshilash imkonini bermoqda.

O'zbekiston hududlari kesimida ham iqtisodiy rivojlanish darajasida muayyan farqlar kuzatilmoqda. Jumladan, 2024-yil yakunlariga ko'ra, Toshkent shahrida yalpi hududiy mahsulot hajmi 281,1 trln so'mni tashkil etgan bo'lsa, Navoiy viloyatida mazkur ko'rsatkich 117,3 trln so'mga teng bo'lgan. Shu bilan birga, Qoraqalpog'iston Respublikasi va ayrim hududlarda infratuzilmaviy imkoniyatlarni rivojlantirish hamda investitsiya faolligini oshirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar iqtisodiy o'sish sur'atlarini jadallashtirish uchun muhim asos bo'lib xizmat qilmoqda. Bu esa hududlar o'rtasida yalpi hududiy mahsulot, aholi daromadlari va investitsion jozibadorlik ko'rsatkichlarini yanada muvozanatlashtirish imkoniyatlarini kengaytirmoqda.

Muallifning fikricha, hududlararo iqtisodiy rivojlanishni yanada muvofiqlashtirishda investitsiyalarni hududlar kesimida maqsadli yo'naltirish, transport va raqamli infratuzilmani rivojlantirish, sanoat kooperatsiyasini kengaytirish hamda iqtisodiy faolligi nisbatan past hududlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur yo'nalishdagi chora-tadbirlar hududlarning iqtisodiy salohiyatini oshirish, yangi ish o'rinlarini yaratish va mamlakat iqtisodiyotining barqaror rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari mintaqalar rivojlanish darajasidagi tafovutlar mamlakat iqtisodiyotining barqaror o'sishi hamda hududiy mutanosiblikni ta'minlash jarayonlariga bevosita ta'sir ko'rsatishini tasdiqladi. O'rganishlar davomida yalpi hududiy mahsulot hajmi, investitsiya oqimlari, sanoat ishlab chiqarishi, infratuzilma holati hamda aholi daromadlari bo'yicha ma'muriy birliklar kesimida muayyan farqlar mavjudligi aniqlandi. Bunday holat, avvalo, kapital qo'yilmalarning turlicha joylashuvi, ishlab chiqarish quvvatlarining ayrim iqtisodiy markazlarda yuqori darajada jamlanishi hamda infratuzilmaviy imkoniyatlardagi farqlar bilan izohlanadi. Tadqiqot jarayonida transport-kommunikatsiya tarmoqlari, investitsiya muhiti, urbanizatsiya darajasi va mehnat resurslari salohiyati rivojlanish sur'atlarini belgilovchi asosiy omillar qatoriga kirishi aniqlandi. Infratuzilmasi shakllangan va investitsiya jozibadorligi yuqori bo'lgan mintaqalarda sanoat hamda xizmatlar sohasi jadal rivojlanayotgani kuzatildi. Shu bilan birga, infratuzilmaviy imkoniyatlari nisbatan cheklangan hududlarda ishlab chiqarish faolligini kengaytirish va tadbirkorlik muhitini rivojlantirish uchun qo'shimcha imkoniyatlar mavjudligi qayd etildi. O'rganishlar urbanizatsiya jarayonlarining faollashuvi mehnat resurslari va kapitalning asosan yirik shaharlarda jamlanishiga xizmat qilayotganligini ko'rsatdi. Natijada markaziy va chekka hududlar o'rtasida aholi daromadlari, mehnat bozori imkoniyatlari hamda ishlab chiqarish salohiyati bo'yicha muayyan farqlar shakllanmoqda. Shu bilan birga, sanoat tarmoqlarining ayrim iqtisodiy markazlarda konsentratsiyalashuvi iqtisodiy samaradorlikni oshirish va hududiy kooperatsiyani rivojlantirish imkoniyatlarini kengaytiruvchi omillardan biri sifatida baholandi. Muallifning fikricha, hududlararo iqtisodiy rivojlanishni muvozanatlashtirish resurslardan oqilona foydalanish imkoniyatlarini kengaytiradi hamda investitsiya faolligining hududlar kesimida barqaror shakllanishiga xizmat qiladi. Shu nuqtayi nazardan, rivojlanish siyosatini ishlab chiqishda ishlab chiqarish salohiyati, infratuzilma imkoniyatlari va mehnat resurslari holatini o'zaro bog'liq tarzda baholash muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqot natijalari asosida kapital qo'yilmalarni ishlab chiqarish va infratuzilmaviy imkoniyatlardan kelib chiqqan holda maqsadli yo'naltirish, transport, logistika va raqamli kommunikatsiya tarmoqlarini rivojlantirish orqali chekka hududlarning investitsion jozibadorligini oshirish, sanoat kooperatsiyasi va hududiy klasterlar faoliyatini kengaytirish hisobiga mahalliy ishlab chiqarishni rag'batlantirish, mehnat bozori ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish hamda iqtisodiy faolligi nisbatan past bo'lgan hududlarda tadbirkorlik subyektlarini moliyaviy va institutsional jihatdan qo'llab-quvvatlash zarurligi asoslandi. Shuningdek, rivojlanish dasturlarini ishlab chiqishda demografik, infratuzilmaviy va investitsion omillarni kompleks hisobga olish muhimligi qayd etildi. Umuman olganda, hududlararo tafovutlarni bosqichma-bosqich qisqartirishga qaratilgan maqsadli siyosatni amalga oshirish ishlab chiqarish faolligini kengaytirish, aholi bandligini ta'minlash hamda mamlakat iqtisodiyotining mutanosib va barqaror rivojlanishi uchun mustahkam asoslarni shakllantirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Krugman P. *Spatial Inequality and Economic Development: Theories, Facts and Policies*. – World Bank.
2. Porter M. *The Competitive Advantage of Nations* // Harvard Business Review. – 1990.
3. North D. *Institutions, Institutional Change and Economic Performance*. – Cambridge: Cambridge University Press, 1990.
4. Barro R., Sala-i-Martin X. *Economic Growth*. – Cambridge: MIT Press, 2004.
5. Friedmann J., Glaeser E. *Spatiality of Regional Inequality* // ScienceDirect.
6. G'ulomov S.S. *Iqtisodiyot va zamonaviy texnologiyalar*. – T.: Fan, 2019.
7. Abdurahmonov Q.X. *Mehnat iqtisodiyoti va sotsiologiyasi*. – T.: O'zbekiston, 2020.
8. Berkinov B.B. *Hududiy iqtisodiyot*. – T.: IQTISOD-MOLIYA, 2021.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi. *Hududlar kesimida yalpi hududiy mahsulot ko'rsatkichlari bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar*. – Toshkent, 2024.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100